

otira i tae tonu mai aua tangata, engari kaore i ata whaka-haeretia te ture ki runga i a ratou. Kaati waihotia ana kia takoto noa ana. I tenei wa, ka puta ano nga tohutohu kia kore taua hunga e tae mai ano, a i tino kaha hoki a Tamsese raua ko Tuimalealiifano ki te ki kia kaua aua tangata e haere i roto i taua ope, otira na te kaha o te nutinga, koia ka uru taua hunga, koia te putake o tenei raruraru. I mahara ratou he hanga noaiho taua whakatupato.

Na runga i tenei ahua whakatutukitanga i te kaha o te ture a ka rere pokanoa etahi o Te Mau ki te arai he i te huarahi o te ture, ka puta nei tenei pouritanga. Takoto ana a Tamasese me era atu e ono o Te Mau. E whatekau nga mea kei te takoto-taotu.

He maha i mauria ki te hohipera. Kia nui nga mihi ki nga Takuta, ki nga Neehi. I te rongo ka tae mai ki te hohipera ka hopukia ratou, ka omaoma etahi. Otira na te maramatanga, ka hokihoki mai ano ratou e noho mai na i nga hohipera kanui te pai o te tiaki i a ratou.

No te ata o te ratapu, i te mea ka mohiotia kaore ia e ora, katahi ka mauria ki Vaimoso, a no te 8.45 a.m. ke hemo. He nui te tangi mona. I tanumia ia ki roto i ona tupuna momo Kingi o Hamoa, otira na te wehi kei tupu ano he rarurru ka tanumia atu ia ki Lepea.

He tangata pai tenei, he aroha, he manaaki i te iwi. E kitea nuitia ana hoki tona pai ki te arahi i te iwi ki, nga tikanga totika. Ahakoa tona tu apitihana i roto i nga tikanga nunui, kanui tona arohatia e ona hoa whawhai mo runga i nga tikanga whanui mo te iwi.

TE KORERO MO RAUPARE

P. H. TOMOANA

Te Putaketanga mai o tenei ingoa o Raupare i tapaina nei ki tetahi wahanga rongo nui o Heretaunga e kia nei inainei ko Raupare District na runga i tetahi korero mo te tamaiti a Taraia raua ko Hinepare.

I temea ka whanau a Raupare, ka mahara a Taraia akinei ka tupu hei wahine ka riro te mana o Heretaunga he tangata ke, katahi ka puta te mahara kia hunaia e ia tona tamaiti, ara kia patua, ka whakaaro ia kia hanga he whare me nga whakaaro i roto i a ia. Koia tenei ko te mahara e ai ki nga korero a Te Meihana Takihi, na te taina na Te Uamairangi i tuhi i te tau 1889.

Te Pa o Ngai Tamawahine ko Te Mingi a ko to Taraia ko Tahuna-a-moa e tata ana ki Te Wai-o-Hiki.

Ka mahara te kaunatua ra me banga e ia tetahi whare hei putanga mo tona mahara whangaro i tona tamaiti i a Raupare. Ka tapaina e ia he ingoa mo taua whare ko Te Rangiake-j-Ngata, tetahi o nga ingoa ko Raro-akiaki.